

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**Комунальної установи «Територіальний центр соціального
обслуговування (надання соціальних послуг)
Малодівицької селищної ради 10.08.2023**

м. Чернігів, 2023 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі - НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 10.09.2023 групою НПМ здійснено відвідування Комунальної установи «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Малодівицької селищної ради.

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Коренькова Тетяна Юріївна – головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв – керівник групи НПМ;

Лепеха Алла Григорівна – представник громадської організації.

Адреса розташування місця несвободи: смт. Мала Дівиця, вул. Чернігівська, 29, Прилуцький р-н, Чернігівської області.

Керівництво установи:

Тимко Антоніна Володимирівна – директор Комунальної установи «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Малодівицької селищної ради.

Комунальна установа «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Малодівицької селищної ради (Установа) функціонує відповідно до Положення, яке затверджене наказом директора Малодівицького відділення стаціонарного догляду КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Малодівицької селищної ради від 08.02.2022.

До Установи на постійне або тимчасове проживання приймаються громадяни похилого віку, особи з інвалідністю (які досягли 18-річного віку), особи з невиліковними хворобами, хворобами, що потребують тривалого лікування (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більше, як на чотири місяці), які за станом здоров'я не здатні до самообслуговування, потребують постійного стороннього догляду, соціального обслуговування, медичної допомоги і яким згідно з висновком про стан здоров'я не протипоказане перебування у відділенні стаціонарного догляду.

Максимальна потужність Закладу – 15 осіб; на дату проведення моніторингового візиту в закладі перебувало 14 осіб, з них 3 – особи з інвалідністю.

Під час візиту члени моніторингової групи поспілкувалися з усіма підопічними наодинці. Мешканці закладу відзначили про добре ставлення до них з боку персоналу, достатнє харчування, хороший догляд. Під час спілкування скарг на неналежне або принизливе поводження співробітників стосовно підопічних не надходило.

Попереднє відвідування Установи не здійснювалось, тому рекомендації не надавались

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування, жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання (стаття 28 Конституції України, стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

До функціональних обов'язків персоналу закладу не включено пункти про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження відповідно до статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Порушення права на життя (стаття 27 Конституції України).

Всупереч вимогам наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.07.2018 за № 879/32331 в Установі відсутнє приміщення, яке може використовуватись, як найпростіше укриття.

Під час спілкування з підонічними встановлено, що зазначені особи під час оповіщення «повітряна тривога» продовжують перебувати у житлових кімнатах або на подвір'ї.

В порушення пункту 10 частини першої статті 19, пункту 2 частини 9 статті 33 Кодексу цивільного захисту України, а також пункту 5, підпункту 1 пункту 7 Порядку тимчасового переміщення (евакуації) та забезпечення умов для перебування на території України, де не ведуться бойові дії, або за межами України дітей та осіб, які проживають або зараховані до закладів різних типів, форм власності та підпорядкування на цілодобове перебування, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27.03.2022 № 385 адміністрацією закладу не здійснено належних заходів щодо своєчасної підготовки підопічних та персоналу до евакуації на випадок раптового виникнення такої потреби. Зокрема, не визначено можливих маршрутів евакуації, місця евакуації, матеріально-технічної бази необхідної для евакуації громадян тощо.

Порушення права осіб на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 28 Конституції України).

У пункті 39 Типового положення про територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2009 № 1417, серед іншого, визначено, що у відділенні стаціонарного догляду громадяни перебувають на повному державному утриманні, одержують соціальну послугу стаціонарного догляду та відповідно до встановлених норм забезпечуються раціональним чотириразовим харчуванням, у тому числі з урахуванням віку і стану здоров'я, у межах натуральних норм харчування, передбачених для мешканців інтернатних установ. В супереч зазначеному, Установою організовано лише триразове харчування (Фото 1).

Окрім іншого встановлено, що дозвілля огримувачів соціальної послуги є вкрай обмеженим та зводиться, переважно, до перегляду телебачення.

Зазначене не відповідає Методичними рекомендаціями щодо організації культурно-дозвілєвої діяльності для громадян похилого віку, осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю в закладах/установах системи соціального захисту населення, затвердженими наказом Міністерства соціальної політики від 16.01.2018 № 46а.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, статті 283 та 284 Цивільного кодексу України).

коридорах відсутні поручні та інші пристосування для осіб з інвалідністю та осіб похилого віку, що порушує вимоги п.п. 5.2; 8.4.ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

Всупереч п. 11.6. ДБН, відсутні поручні, штанги, поворотні або відкидні сидіння, гачки для одягу, милиць та іншого приладдя у кабінах поруч унітазом. Розмір кабін не розрахований для користування ними осіб на колісних кріслах. Окрім того, відповідно до пункту 11.9 ДБН окремі санітарно-гігієнічні приміщення повинні бути обладнані тривожною сигналізацією. Привод сигналізації повинен передбачати можливість користування ним людиною, яка сидить на кріслі колісному (на унітазі або користується душем, яка впала та або лежить в будь-якому місці на підлозі). Разом з тим, у санітарно-гігієнічних приміщеннях закладу тривожна сигналізація відсутня. Зазначене вище свідчить про те, що приміщення закладу не пристосовані для забезпечення потреб осіб з інвалідністю (Фото 2, 3).

Порушення права на захист (стаття 59 Конституції України).

Відповідно до статті 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» першажна більшість утриманців місць несвободи з тих чи інших причин належить до переліку суб'єктів права на безоплатну вторинну правову допомогу, гарантовану державою, яка полягає у здійсненні заходів захисту, процесуального представництва, наданні допомоги у складанні процесуальних документів.

Проте, у Закладі не налагоджена співпраця з місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги, що призводить до порушення права підопічних на професійну правничу допомогу.

Крім того, на інформаційних стендах відділення відсутня інформація про права і обов'язки підопічних, адреси і контактні дані посадових осіб до яких підопічні та персонал можуть звернутися у разі порушення їх прав. Інформація з контактною інформацією про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини не відповідає актуальним посадам. Не забезпечується в закладі право на звернення (стаття 40 Конституції України). Відсутній журнал звернень, скарг та пропозицій підопічних і відвідувачів відділення.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Чернігівській обласній військовій адміністрації:

вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності Комунальної установи «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Малодівицької селищної ради.

Малодівицькій сільській раді Прилуцького району Чернігівської області:

сприяти у фінансуванні та виділенню коштів, зокрема з залученням благодійних організацій, для здійснення ремонтних робіт, організувати дозвілля; облаштувати укріття з урахуванням вимог чинного законодавства.

Комунальній установі «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Малодівицької селищної ради:

вжити заходів щодо отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики або укладення договору із закладом охорони здоров'я;

забезпечити надання соціальної послуги стаціонарного догляду у відповідності до Державного стандарту стаціонарного догляду, затвердженого Наказом Міністерства соціальної політики України 29.02.2016 № 198;

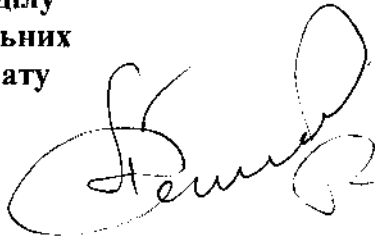
забезпечити обстеження осіб з інвалідністю МСЕК з метою оформлення і коригування індивідуальних програм реабілітації, виконання реабілітаційних заходів і здійснення контролю за їх виконанням;

здійснити внесення до посадових інструкцій (функціональних обов'язків медичного персоналу та інших осіб пунктів про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання;

розмістити на стендах актуальну інформацію про права підопічних, адреси і номери телефонів гарячих ліній організацій та посадових осіб, а також контакти телефони Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Додаток: Фотознімки отримані за результатами відвідування Комунальної установи «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Малодівицької селищної ради.

Керівниця групи НПМ
Головна спеціалістка Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Верховної Ради України
з прав людини

Тетяна КОРЕНЬКОВА

Додаток
про результати відвідування місця несповоди
для виконання функцій національного превентивного механізму

Фото 1

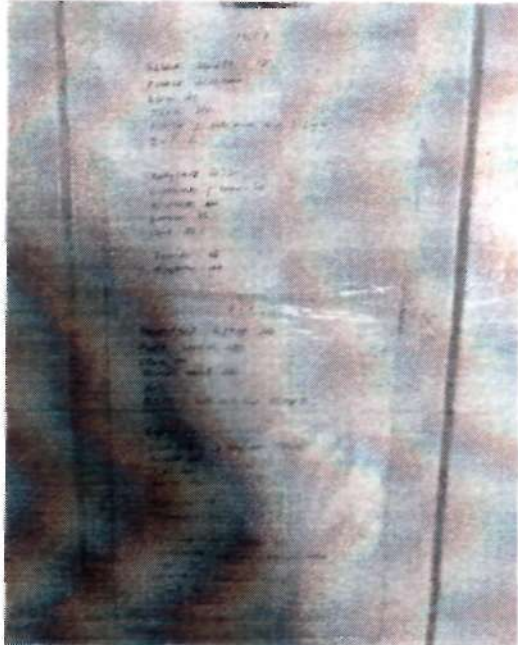

Фото 2

Фото 3

